

Muusikko

muusikkojen ammatillinen julkaisu

Julkaisija

Suomen Muusikkojen Liitto ry

Päätoimittaja

Jouni Nieminen 6803 4074

Toimituksen sihteeri

Kaisu Junno-Sollo 6803 4072

Taitto/webmaster

Kimmo Tähtinen 6803 4076

Toimitus

Pieni Roobertinkatu 16, 00120 Helsinki

Tilinro 800015 - 96616

Telefax (09) 6803 4087

Toimitusneuvosto

Pekka Nissilä (pj), Jussi Jaatinen, Anu Karlson, Johanna Korhonen, Tommi Lindell, Jouni Nieminen, Lauri Toivio ja Ahti Vääntinen

Kansi: Elias Konttinen

Kuva: Kimmo Tähtinen

Kirjapaino

Satakunnan Painotuote Oy

32800 Kokemäki

Puhelin (02) 5232 500/työnjohto

Telefax (02) 5232 511

ISSN 0356-7923

SUOMEN MUUSIKKOJEN LIITTO RY

Pieni Roobertinkatu 16

00120 Helsinki

Puh. (09) 6803 4070

Telefax (09) 6803 4087

<http://www.musicfinland.com/sml>

e-mail: sml@musicfinland.com

etunimi.sukunimi@musicfinland.com

Toimistoaika: 8.50-16.00

Puheenjohtaja

Ahti Vääntinen 6803 4073

Lakimiehet

Miika Tarhio 6803 4075

Lottaliina Lehtinen 6803 4079

040-8613 231

Taluspäällikkö

Jouni Nieminen 6803 4074

Toimistonhoitaja

Kaisu Junno-Sollo 6803 4072

Toimistos sihteeri

Sirpa Seppänen 6803 4071

Studio- ja teatterimuusikkojen luottamusmiehet

Lottaliina Lehtinen 6803 4079

Ravintolamuusikkojen päluottamusmiehet

Aarne Vesterinen 050-5566 166

ESITTÄVIEN TAITEILIJOIDEN

TYÖTTÖMYYSKASSA

Hietalahdenkatu 2 B 15b, 2. krs

00180 HELSINKI

Puh. (09) 612 0280

Telefax (09) 671 330

puhelinpäivystys ti 12.30-15.30

to 9.00-12.00

Kassanjohtaja

Aija Ståhlberg

Etuuskäsittelijät

Christel Flander

Kirsi Tolvanen

Merja Voutilainen

MUUSIKKOJEN SAIRAUSKASSA

Puh. (09) 6962 6550

(voit jättää myös vastaajaan viestin)

PREKARIAATIN KAPINA

SAK:ta ja ammattiliittoja syytetään epätyypillisissä työsuhteissa toimivien pätkätyöläisten unohtamisesta. Kriitikki on osin aiheellista, ainakin sikäli, että kun ammattiyhdistysliike on keskittynyt taistelemaan pätkätyön leviämistä (lue: tuulimyllyjä) vastaan, olisi ehkä pitänyt panostaa enemmän myös niiden ihmisten tilanteeseen, jotka joka tapauksessa tekevät pätkätyötä ilman vaihtoehtoja.

Moni pätkätyömuusikko vastaa kysyttäessä, että pysyvämpi työsuhde kyllä kelpaisi, mutta samaan hengenvetoon toteaa, että eihän sellaisia tällä alalla ole kuin sinfoniaorkesterieissa. Tulevaisuuden varmuus ja ennakoitavuus lienee suurimmalle osalle ihmiskuntaa tavoittelista kärkipäässä. Pitkän linjan freelancemuusikon elämä on kuitenkin jatkuvaa epävarmuuden hallintaa. Kun epävarmuus on pysyvää arkea, siitä tulee normaalitila, se lakkaa olemasta epätyypillistä. Moni muusikko ei vaihtaisi nykyistä työn tekemisen muotoa mihinkään. Keikkaa saisi tietysti olla enemmän.

Pätkätyöläiset ovat myös alkaneet järjestäytyä eri tavoin, osin palkansaajaliikkeen ulkopuolella, osin yhteistyössä sen kanssa. Puhutaan prekariaatista, laajenevasta pätkätyöläisten luokasta. Näissä yhteenliittymissä toki vasta kehitellään uudenlaisia kollektiivisen toiminnan muotoja, ja luovaa ajattelua tarvitaan. Yksi prekariaatin näytön paikoista on vapunpäivän EuroMayDay, joka kokosi vuonna 2004 satatuhatta mielenosoittajaa Milanon ja Barcelonan kaduille. Vaikka lakkoilu ei välttämättä ole ensisijainen keino vaikuttaa pätkätyöläisten asemaan, suuri osa yhteiskunnan toimintoista pysähtyi, jos pätkätyöläiset päättäisivätkin jäädä kotiin.

Muusikkojen liitto on toimialallaan tehnyt lukuisia pätkätyöehtosopimuksia jo vuosikymmenten ajan. Nämä sopimukset ovat osin varsin moderneja kehitysversioita perinteisestä työehtosopimuksen arkkityypistä. Vaikka toimialan realiteetit ja joustavuuden vaatimukset on laajasti hyväksytty sopimisen lähtökohtana, on syntynyt myös monenlaisia innovaatioita pätkätyön käytännön ongelmien hallintaan.

Kolikron positiivinen puoli on se, että muusikkojen pätkätyömarkkinat toimivat pääosin tehokkaasti muusikkojen kannalta. Markkinoilta kerättävä raha päätyy varsin väijäämättä ja ennakoitavasti muusikoille. Rahan liike on yleensä läpinäkyvää, ja matematiikka yksinkertaista vähennyslaskua. Keikkahinnasta lähtee ensin provisio myyjälle ja kulut, mutta loppu on palkkaa sivukuluineen. Kaikki ymmärtävät, että muuta rahaa ei ole tarjolla, mutta kaikki se mitä on saatavissa, otetaan ja pannaan yleensä kohtuukristilliseen jakoon.

Kyse on myös riskin jaosta. Kuukausipalkkaisessa työssä taloudellinen riski on puhtaasti työnantajalla, eikä palkka korotu ainakaan välittömästi tai itsestään toiminnan onnistumisen tai menestyksen myötä. Palkka ei myöskään heti laske, jos tulee vaikeuksia, vaikka irtisanomisliipaisin on nykyään todella herkässä. Bändin menestyksen nostama myyntihinta koituu yleensä välittömästi taiteilijoiden eduksi. Kiinteäpalkkainen taustamuusikko ei tosin saa artistin menestyksestä muuta välitöntä hyötyä kuin työn lisääntymisen.

Pakkoyrittäjä leviää etenkin pätkätyöläisten keskuudessa, kun työsuhteista työtä ei enää saa. Mutta pitääkö työsuhteen tuoma vähäinenkin turva riistää juuri niiltä, jotka ovat muutoinkin heikoimmassa asemassa työmarkkinoilla? Saalistustalouden logiikka toimii kuitenkin niin, että kaikki se mikä voidaan ottaa, otetaan, ja ensin niiltä, joilta sen saa helpommin.

Työnantajat ovat alkaneet tuskailla, kun ulkomainen koulutettu työvoima ei vaellakaan Suomeen toivotulla vauhdilla. Millaista etiikkaa tai globaalia vastuuta edustaa sellainen ajattelu, että tänne olisi saatava massoittain koulutettua ulkomaista työvoimaa, jonka koulutuksen joku muu on maksanut? Mikään maa ei pitemmän päälle voi toimia koulutetun halpatyövoiman tuottajana eikä reservinä rikkaammille maille. Kehitys taantuu nopeasti, kun kalliisti koulutetut osaajat lähtevät rahan perässä ulkomaille. Missä on reilun kaupan tuontityövoima?

ahti.vanttinen@musicfinland.com